

7. Βραχύχρονη μνήμη και συντακτική κατανόηση σε μονόγλωσσα και δίγλωσσα παιδιά με ειδική γλωσσική διαταραχή

Τάλλη Ι.¹, Σταυρακάκη Σ.²

¹Ειδική Παιδαγωγός – Λογοθεραπεύτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

²Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νευρογλωσσολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η παρούσα μελέτη έχει ως στόχο να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση των γνωστικών διεργασιών και μηχανισμών του μορφο-συντακτικού ελλείμματος σε μονόγλωσσα και δίγλωσσα παιδιά με Ειδική Γλωσσική Διαταραχή (ΕΓΔ). Στοχεύει επίσης να προσδιορίσει τις διαφορές, μεταξύ των δύο πληθυσμών, όσον αφορά στις γλωσσικές δεξιότητες και στις δεξιότητες λεκτικής βραχύχρονης μνήμης (ΒΜ). Ένα πρώτο ερώτημα είναι αν τα δίγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ έχουν καλύτερες δεξιότητες φωνολογικής ΒΜ σε σχέση με τα μονόγλωσσα παιδιά με την ίδια διαταραχή. Ένα δεύτερο ερώτημα είναι κατά πόσον τα δίγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ επωφελούνται από τις δεξιότητες ΒΜ σε έργα κατανόησης σύνθετων συντακτικών δομών, όπως είναι η κατανόηση αναφορικών προτάσεων και, επομένως, η επίδοσή τους στα έργα αυτά είναι καλύτερη σε σχέση με τα μονόγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ. Δώδεκα μονόγλωσσα (Μ.Ο. 8; 11 έτη) και 8 δίγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ (Μ.Ο. 8; 10 έτη), με δεύτερη γλώσσα τα Αλβανικά ή τα Ρωσικά συγκρίθηκαν με μια ομάδα ελέγχου 20 μονόγλωσσων παιδιών ίδιας χρονολογικής ηλικίας (Μ.Ο. 9;0 έτη) σε έργα δεκτικού λεξιλογίου, λεκτικής ΒΜ (επανάληψη ψευδολέξεων, μνήμη αριθμών, επανάληψη προτάσεων) και συντακτικής κατανόησης (αναφορικές αντικειμένου και υποκειμένου, αυτοπαθή ρήματα και παθητική φωνή). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι και οι δύο ομάδες SLI είχαν σημαντικά χειρότερες επιδόσεις σε όλες τις εργασίες σε σύγκριση με την ομάδα ελέγχου. Τα δίγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ είχαν χειρότερη επίδοση από ό, τι τα μονόγλωσσα με ΕΓΔ στο λεξιλόγιο, ενώ δεν υπήρξε καμία στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ των ομάδων σε δεξιότητες ΒΜ. Επιπλέον, τα μονόγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ καθώς και τα παιδιά της ομάδας ελέγχου παρουσίασαν ισχυρή ή μέτρια συσχέτιση μεταξύ των έργων ΒΜ και συντακτικής κατανόησης, ενώ τα δίγλωσσα παιδιά δεν παρουσίασαν κάποια συσχέτιση μεταξύ των έργων ΒΜ και συντακτικής κατανόησης. Φαίνεται ότι η επίδραση των δεξιοτήτων ΒΜ στην συντακτική κατανόηση είναι μεγαλύτερη στα μονόγλωσσα από ότι στα δίγλωσσα παιδιά με ΕΓΔ.